

SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ

FINLANDS BANK
EUROSYSTEMET

Suomi 30 vuotta unionissa

Eurooppa-tiedotuksen seminaari
historian ja yhteiskuntaopin opettajille
Helsinki 25.11.2024

Pääjohtaja Olli Rehn
Suomen Pankki

Suomi EU:n integraation historiassa

Monille Suomen ja Euroopan integraation yhteinen historia tuntuu alkavan vasta vuoden 1992 ja Suomen jäsenhakemuksen myötä.

Varhaisemmat kehitykset ... nähdään ”muiden historiana”

Clerc & Elo: Aatteesta instituutioksi, s. 11-12

Miten tähän on tultu?

Suomi Neuvostoliiton varjosta länteen

- Kylmä sota 1945-1991
- YYA-sopimus 1948-1992
- Eftan liitännäisjäsenyys (FINEFTA) 1961
- EEC-vapaakauppasopimus 1974
- Euroopan neuvoston jäsenyys 1989
- Suomi hakee EU:n jäsenyyttä 1992
- ETA-sopimus astui voimaan 1994

Länsi-Eurooppa yhdentyy ja laajenee

- Hiili- ja teräsyhteisö 1951
- EEC (Saksa, Ranska, Italia, Benelux) perustetaan 1957 Rooman sopimuksella
- UK, Irlanti, Tanska jäseniksi 1973
- Kreikka 1981, Espanja ja Portugali 1986
- Yhtenäisasiakirja 1986 → sisämarkkinat
- Maastrichtin sopimus 1992

Mitä Suomi on saanut EU:sta kolmessa vuosikymmenessä?

- Suomi löysi oman paikkansa kylmän sodan jälkeen
- EU tärkein viiteryhmämme 1995 →
- Talous- ja rahaliitto 1999 →
- Schengen-sopimuksen ratifiointi, vapaa liikkuvuus 2001 →

- Lisäksi Nato-jäsenyys 2023 →

Miten Suomi on vaikuttanut EU:ssa ja sen kehitykseen?

- "Ask not what your country can do for you – ask what you can do for your country" (J.F. Kennedy)
- Kun toimimme aktiivisesti koko Euroopan asian ajamiseksi, keräämme poliittista pääomaa hoitaa myös Suomen asiaa.
- Suomi on ollut aktiivinen, rakentava ja arvostettu uusi jäsenmaa
  - Esim. osallistuminen talous- ja rahaliittoon ensimmäisten joukossa
  - Ensimmäinen EU-puheenjohtajuus 1999 oli iso ja onnistunut ponnistus
- Pääpiirteittäin linja on jatkunut
  - Suomi silti "normalisoitunut", suurempi hajonta suhteessa EU:hun

Miten EU on muuttunut? Jäsenmaita nyt 27

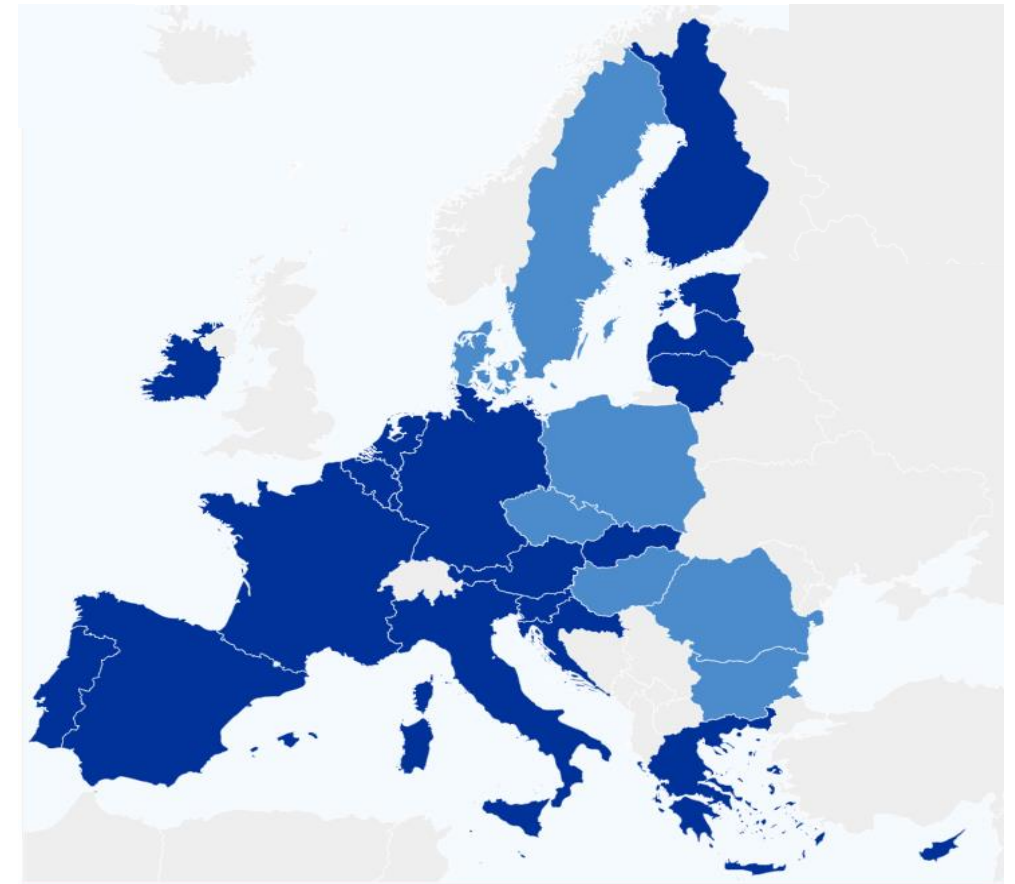
- 1995 jäsenmäärä 12 → 15
- 2004 Suuri itälaajentuminen + Kypros ja Malta 15 → 25
- 2007 Romania, Bulgaria 25 → 27
- 2013 Kroatia 27 → 28
- 2020 Brexit 28 → 27

Talous- ja rahaliiton uusia jäseniä

- 1999 alussa 11 maata
- 2001 Kreikka → 12
- 2007 Slovenia → 13
- 2008 Kypros, Malta → 15
- 2009 Slovakia → 16
- 2011 Viro → 17
- 2014 Latvia → 18
- 2015 Liettua → 19
- 2023 Kroatia → 20

- EU-jäsenvaltio, eurot käytössä
- EU-jäsenvaltio, ei euroja

Toiveiden esittämistä... vai aktiivista vaikuttamista? – EKP:n neuvosto päättää rahapolitiikasta

Rahapolitiikkakin on joukkuepeleä!

Geopolitiikan maailma haastaa Euroopan unionin

- Uusi kylmä sota: Ukrainan tuki ja koko Euroopan turvallisuus
  - Kauppasotien kärjistymisen ja teknologiakilpailu
  - Euroopan heikko talous- ja tuottavuuskehitys
- Edellyttää EU:lta yhtenäistä linjaa ja kykyä uudistua

Lopuksi

- Suomen kansainvälinen toimintaympäristö on nyt yhtä kovassa murroksessa kuin 1990-luvun alussa, sekä talouden että turvallisuuden osalta. Mutta nyt peruutusvaihteella.
- 1990-luvun lamasta Suomi nousi tukeutumalla tutkimukseen ja koulutukseen, osaamiseen ja yrittäjyyteen – kilpailukyky korjattiin, julkinen talous tasapainotettiin.
- EU-jäsenyys tärkeä selkänoja turvallisuudessa, kauppapolitiikassa jne.
- Suomella on nytkin kaikki edellytykset pärjätä. Mutta se edellyttää Suomelta uudistumiskykyä – sitä soisi löytyvän.

”

Vakauden puolesta,
tutkitun tiedon pohjalta.

